



Pomurske mlekarne

V petek izredna skupščina

Legitimna pravica lastnika za njen sklic; vendar ostaja veliko vprašanj, največje, če je čas za sklic najbolj primeren

Pomurska mlekarska zadruga (PMZ) kot največji združni lastnik v Pomurskih mlekarnah (PM), kjer neposredno obvladuje 15,87 % kapitala mlekarne, posredno pa nezane-marljiv delež tudi preko družbe pooblaščenke oz. PM Skupnost, je že oktobra lani dala pobudo za sklic izredne skupščine PM. Ta se bo zgodila ta petek, 23. januarja.

Kot je razvidno iz vsebine sklica, naj bi delničarji spremenili statut družbe oz. s tem 8-članski nadzorni svet ponovno zmanjšali na pet članov, nadalje odpoklicali po redni avgustovski skupščini leta 2012 imenovane dosedanje člane nadzornega sveta – predsednika **Franca Küčana** ter člane iz vrst večinskega lastnika: **Franca Kocipra**, nekdanjega direktorja danes stečajne KZ Ormož, **Marijo Kocuvan** (KZ Radgona) in **Franca Režonjo** (KGZ Murska Sobota). V novi 5-članski nadzorni svet pa naj bi ob dosedanem **Dragu Zupaniču** (MZ Ptuj), ki ga ne bi (za)menjali, s strani lastnikov imenovali še nekdanjega vodilnega v PM **Ernesta Škrabana**, ki je v pokoju, ter **Gabrijelo Drvarič** iz KZ Ljutomer – Križevci. Dva člana v novem, zmanjšanem nadzornem svetu (doslej trije), naj bi imeli zaposleni.

Za sprejem vseh omenjenih predlogov je potrebna najmanj tričetrtinska večina oddanih glasov.

Nezadovoljni lastniki in ne igrice

Nekdanja direktorica PM, ki je bila po šestih letih samostojnega vodenja PM sprva imenovana v 2-člansko upravo, zatem pa razrešena in je sporazumno dala odpoved, **Bernarda Hlebič** (ki se v nekaterih krogih omenja kot eden od razlogov za sklic tokratne izredne skupščine, kar je odločno zavrnila) je prepričana, da je popolnoma vseeno, kako bodo

glasovali drugi lastniki oziroma delničarji. Vse je odvisno od družbe pooblaščenke PM, saj ima ta v družbi dobrih 39-odstotkov lastništva. »Dokler bo pooblaščenka takšna, kot je, in je njen zakoniti zastopnik zaposleni iz PM, se tako ali tako ne more nič spremeniti. Ne glede na to, kaj si kdo želi. Tudi izid skupščine je že vnaprej znan in po mojem mnenju se ne bo nič spremenilo,« nam je sporočila Hlebičeva. Ostro je tudi zavrnila namigovanja, da pravzaprav posredno vse niti za sklic izredne skupščine vlečejo z vodenjem mlekarne vse bolj nezadovoljni posamezniki iz KZ Ljutomer – Križevci, od koder je prišla na mesto direktorice PM in se tja ponovno vrnila.

Predsednik PMZ **Aleksander Smodiš** pravi, da so zahtevo za sklic izredne skupščine (sicer pod točko razno, ko je predsednik nadzornega sveta PM in tudi član upravnega odbora PMZ Franc Küčan sejo že zapustil) izglasovali izključno zato, ker niso zadovoljni z delom nadzornega sveta družbe niti z delom vodstva v mlekar- ni. Nadzorni svet oz. sam predsednik bi jih moral tekoče informirati, kar se ne dogaja. Zakaj kot predlagatelj za sklic izredne skupščine (če bodo njihovi predlogi izglasovani) ne bodo iz nadzornega sveta odpoklicali tudi Draga Zupaniča, pa Smodiš pravi, da je njegovo delo korektno.

Takšno nerazumevanje med večinskimi lastnikom PM, torej

zadrugami, ki neposredno zastopajo tudi interese kmetov, se je po mnenju Smodiša začelo pred dvema letoma, ko je KZ Radgona pri novem direktorju **Dušanu Lanščaku**, z delom katerega prav tako niso zadovoljni, dosegla priznanje enega centa za liter mleka za prevoz. Smodiš odločno nasprotuje prodaji večinskega lastniškega deleža PM oz. nameravanemu podpisu konzorcijske pogodbe lastnikov za ta namen. Če že prodaja lastniškega deleža PM oz. dokapitalizacija, potem v najboljšem primeru le prodaja družbe pooblaščenke, pojasnjuje. Če morda izredna skupščina ne bo dosegla svojega namena, pa tudi ne vidi razloga, da ne bi na zahtevo večine članov dal odstopno izjavo. Kot še pravi, je najlažje prodati lastnino, a to lahko narediš samo enkrat. Ko ne boš več gospodar v svojih hiši, pa morda tudi na odkup mleka ne boš mogel več računati.

Razlog, čas in srž problema

Predsednik nadzornega sveta PM Franc Küčan pravi, da je sklic izredne skupščine legitimna volja lastnikov (po Zakonu o gospodarskih družbah je za to potrebna pobuda lastnika(-ov), ki obvladuje(-jo) najmanj 5 % lastništva družbe). Vprašanje pa je, če so za to upravičeni razlogi, kakšno je sploh ozadje za njen sklic, najbolj sporen pa se mu zdi čas za to dejanje. »Ta zagotovo ni primeren, saj gre točno za termin med dvema skupščinama, še bolj moteče pa je, da je uprava družbe sredi razgovorov o sanaciji družbe oziroma njenem prestrukturiranju. Ob bankah potekajo namreč tudi pogovori

s potencialnimi kupci manjšinskega ali večinskega lastniškega deleža mlekarne, ki bi s tem mlekarno dokapitaliziral,« pravi Küčan in dodaja, da tudi on osebno ne soglaša, da bi se prodal večinski, pač pa kvečjemu manjšinski lastniški delež. Najbolj umestna se mu zdi prodaja lastniškega deleža same PM znotraj PM Skupnost, kjer ima mlekarne 37,08 %. Nikaikor pa ne soglaša s prodajo celotne pooblaščenke ali celo večinskega (75 % in eno delnico) lastniškega deleža celotne mlekarne. Če bo novi lastnik kupil deleže drugih lastnikov, bodo namreč denar dobili lastniki in ne mlekarne sama, ki ga najbolj potrebuje, zato bo za dokapitalizacijo v mlekarne v višini nekaj milijonov potreben še en vložek.

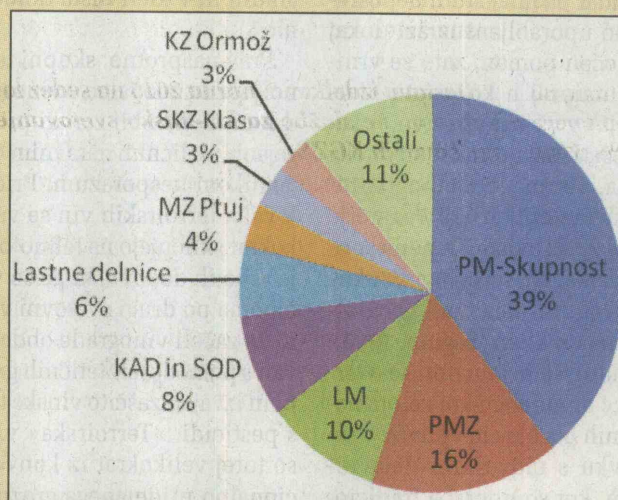
Küčan je prepričan, da sta za sklic izredne skupščine s strani PMZ dva razloga: očitek, da nadzorniki niso pravilno ocenili izobrazbo sedanjega direktorja (to je po njegovem naloga pravne službe družbe in ta jim je v tem primeru svetovala, da z njo ni nič spornega; pomembno pa je tudi, da je direktor prišel na to mesto iz enake branže), ter drugi očitek, da naj bi sami nadzorniki dali pobudo za odprodajo ljutomerske enote PM, kjer poteka proizvodnja sirov. Tudi to ni res, saj naj bi ob sedanji cenovni strukturi sirov o tem razmišljali Nemci, ki so kot neodvisni zunanji strokovnjaki že lani izdelali načrt prestrukturiranja družbe. Nadzorni svet PM, tako Küčan, se je o tem samo seznanil. Po njegovem pa je glavni razlog za sklic skupščine oziroma namera za njegovo

zamenjavo razrešitev nekdanje direktorice PM Hlebičeve. Kot trdi, so zoper njo nadzorniki pred kratkim vložili tudi odškodninsko tožbo zaradi oškodovanja v višini 2,8 milijona evrov, ki naj bi nastalo zaradi nakupa še vedno nedelujočega pakirnega stroja za pudinge in kreme. To in milijonska naložba v 400-kW sončno elektrarno, katere obratovanje se je začelo šele po enem letu od plačila prvega obroka najetega posojila, je eden od razlogov za slabo likvidnostno stanje v družbi. Odškodninsko tožbo zoper odgovorno osebo so nadzorniki morali vložiti zaradi negativnih izidov kar nekaj revizij, ki se nanašajo na čas njenega vodenja družbe, ter kazenske in materialne odgovornosti samih nadzornikov, če v primeru nepravilnosti ne ukrepajo. Küčan je še spomnil, da je bila Hlebičeva na podlagi izidov ene od revizij razrešena že sredi leta 2012 in to s strani prejšnjega nadzornega sveta. A so jo potem taisti nadzorniki po enem mesecu ponovno postavili na to mesto, zatem pa so raje zamenjali tedanjo predsednico nadzornega sveta, ki je postopek zamenjave sprožila.

Geza Grabar

Pomurska mlekarska zadruga (PMZ) trenutno šteje 495 članov oziroma kmetov, ki se ukvarjajo s prirajo mleka. Lani je zadruga v PM oddala 13,5 milijona litrov mleka. Prekmurski kmetje, ki so sedaj povezani v PMZ, so še pred dvema desetletjema v mlekarne v Murski Soboti oddali skoraj 40 milijonov litrov mleka, sedaj pa zaradi opuščanja priraje vsako leto oddajo med 10 in 12 % manj mleka. Zaradi dolgega plačilnega roka za mleko, ki se zaradi likvidnostnih težav PM opravlja na 60. in 75. dan, je več kot 10 največjih prekmurskih kmetov, usmerjenih v mlečno proizvodnjo, že pred tremi leti začelo zamenjevati odkupovalca in mleko preko KGZ Sloga Kranj oddajajo v Italijo.

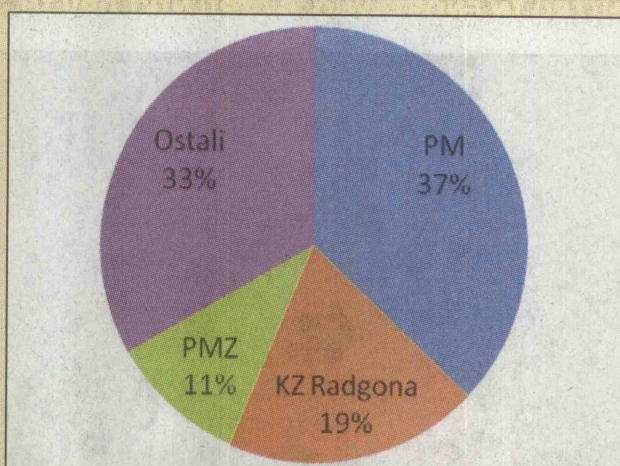
Graf 1: Lastniška struktura Pomurskih mlekarne



LASTNIŠKA STRUKTURA (v %): Pomurske mlekarne, d. d.: Pomurske mlekarne – Skupnost, d. d. (39,06 %), Pomurska mlekarska zadruga, z. o. o. (15,87 %), Ljubljanske mlekarne, d. d. (9,75 %), KAD in SOD (8,39 %), lastne delnice (5,58 %), Mlekarska zadruga Ptuj, z. o. o. (3,52 %), SKZ Klas Križevci, z. o. o. (3,34 %), KZ Ormož, z. o. o. (v stečaju, 3,14 %), ostali lastniki (395), (11,35 %)

Ostale lastnike sestavljajo pravne osebe (zadruga, d. d., d. o. o.) in fizične osebe (pridelovalci mleka, zaposleni, bivši zaposleni in ostali). Vir: Pomurske mlekarne, d. d.

Graf 2: Pomurske mlekarne – Skupnost



LASTNIŠKA STRUKTURA (v %): Pomurske mlekarne – Skupnost, družba pooblaščenka, d. d.: Pomurske mlekarne, d. d. (37,08 %), KZ Radgona Gornja Radgona, z. o. o. (19,30 %), Pomurska mlekarska zadruga, z. o. o. (10,33 %), ostali lastniki (1,045), (33,29 %).

Ostalo lastništvo je močno razpršeno med kmete, usmerjene v prirejo mleka, s področja Pomurske mlekarske zadruge, KZ Radgona, SKZ Klas in SKZ Kmetovalec Ljutomer. Vir: Pomurske mlekarne, d. d.